

Document Citation

Title	Comme si c'était hier
Author(s)	
Source	<i>Ma'arev</i>
Date	1981 Jan
Type	review
Language	Hebrew
Pagination	
No. of Pages	1
Subjects	
Film Subjects	Comme si c'était hier (As if it were yesterday), Abramowicz, Myriam, 1980

גשר אל האתמול

Jan. 1981
(Jerusalem)

Ma'aren

מרים ואסתר מספרות בסרט על חסידי אומות העולם

מאת אריה יאס (בריסל)

כבר כדור הדממה, סדלבים בני
זרנו כבר ארבעים שנה, זה לצד זה:
אלה שידעו את מהות הנדודת והי
המסדה, ואנחנו, בניהם ובנותיהם, שי
עודנו לאהר המלחמה כננו אותו קור
החל הנולד כן האמר.

בראשונים חיים הזכרונות מלובנים ו
צורבים ובנו הכל עדיין מעורב וכפוי
ולחץ. הזמן, בינתיים, ערסה את של
וכספרם של אנשי האתמול הולך ו
מתמעט. זו הסיבה שדחפה שתי נשים
צעירות, מרים אברמוביץ ואסתר הופנר
ברג, לעשות סרט שיספר להן ולנו, הדור
שלא ידע את צמלק, את סיפוריהם של
צאצאיהן בדור הקודם.

זה סרט דצאדופון, משהם שאין הוא
מספר על האכמה והחורפות אלא דווקא
על אחוות-אדם, על כל אותם אנשים
שהסתירו והצילו את הוריהם, על אותם
אנשים שלהם אט חייבים בצעם גם את
חיינו.

האתמול החי

מרים גדלה בני-יורק, אסתר גדלה
בצרפת. אבל הוריהן הוסתרו בבליזה,
לכן, באו השתיים לבריסל ולאנספורמן
לפגוש באנשי "צבא הצללים" שהוציאו
וחילצו מספרני הנאצים כאות ילדים ו
מבוגרים. מרים האמריקאית באה לפגוש
את מצילי הוריה במסגרת חיפוש ה
שרשים האופייני כליכך לאמריקאנים כ
ים. בהתחלה חשבה בלבד לכתוב ספר,
אך אסתר התרחבה במסגרת, ומרים
והלה לאסוף עוד ועוד עדויות וסיפורים
מפלאים ומרתקים. רעיון הספר נזנח עד
מגרה לסוגית מצלמת ההכרעה, הרושמת
בדיוק שאין למעלה כפנו את הבעות ה
פנים, את הרטט בקול, את העיניים ה
חמות שלפני מסתובלות נבהן ורואות את
האתמול עדיין חי לעד, את העיניים
המביטות הבש-מתנבליהם והסרט קרם
עוד ונדיים. השתיים קראו לו בפשטות
באילו רק אתמול זה קרה. הקדישו
אותו להרצאה, בחינת בשר אל האתמול.

ההוצאה: סרט זה וההוצאה, שלעניות
דעתי, טוב תעשה השלוחה הישראלית
אם תביאו לצופים בישראל, סרט שתובה
להקרינו בבתי-ספר וברכזי-תרבות. סרט
שהוא תעודת כבוד וטובה לאנשים ולא
איבד את צלם האדם כשהם שהעלים
מבינם הסך לגעגול חיות סירפות. סרט
אנשי מאוד. שהוא שירה ללא לאומץ הלב
ולאחת-אדם. לגבר צעיר עובדים בסך
אנשים של ימים ואיורים בפשטות
נפלאה שאין להשאיר אדם, ובמיוחד
ילד, בסכנת טעות. בהוד כנן נכון, הם
שואלים: מה, האם לא צריך להשיג
עודה למשהו הנמצא בידה? ועוד הם
מספרים, שידע גם ידע שים בתחיל
ביום במסגם. שהם מכנים גם את בני
בתם, ועוד הם מודים שלא פעם באותן
שנים שחורות פחדו בארץ, ובצער הם
קובעים שלו היו הדברים כתרשים היום

מרים אברמוביץ עם בני רובסון שהסתירה אביה ליהודה

— שוב היו עושים בדיוק את שעשו
אתמול: מושיטים עזרה לנרדפים.

ישבתי בהקרנה ורגש חם כמלא אותי
למראה כל אותם אנשים מסוכים, שב
חצי אינם ניבורים, ובכל זאת הם פ
שכמם ומעלה אפילו אם הם דוורים,
אחיות רחמניות, מורים בבתי-ספר כפ
רים ונדיים, פניונים קשישים, אנשי
דת פורנוציאליים ועקרות בית שגורמ
כולם לצד הבצפון והלכ המצטרף לבת
תרת זה שבעורקיה ודם דם אדם ולא
ארס מפצפץ.

לא לחרוז משפט

באיון סטטית תביעה דעו אסתר ו
מרים לשאוב כן האנשים האלה את
סיפוריהם בלי פאחוס מלחומאס, ובי
עיקר, בלא שגאה וסגה, אלא בהתרחכות
משפנות ושלוחה באותו דבר כוסלא ש
מרטין בומר מכנה, ויקת הגובלין ש
בין אדם לרעה. כנן כשהים לסי
תכנס, מביאים לנו צדים אחרונים אלה
את זכרונותיהם, וכקובו של ההוכיח אינו

נפקד, כמובן, במסכת הידועות ד של
גבורה שקטה. אחד הסיפורים היפים וה
עמוקים ביותר בסרט הוא סיפורו של
ילד יהודי שמוסתר אצל משפחה כפרית
אדוקה והואשם בנציבת פסלו של יש
שעמד בתוך דת-הילה הססן של המשפחה
כשבאו אליו ודרשו שיתור את הגניבה
השיב: לא נגבתה. ישל היה יחיד. וה
דם צריך להתביא ילדים יהודים, א
הסתרתי אותו במקום בטוח.

מרים ואסתר אינן רוצות לתרוץ בשטח
הקובע מיהם הטובים ומיהם הרעים, אין
בכוונתן גם לגתח באימל הדור של ה
הציון מניעים וסיבות. שפתן היא שפת
הלב והרגש. הן רוצות לדעת ורצות ש
כילנו נודע שהרסטת יד לעזרה היא הדבר
הפשוט ביותר והנעלה ביותר שיכול אדם
לעשות ואחת הסצנות המרטיטות ביותר
בסרט היא אותה סצינה בה נפגשת אסתר
של מרים, שבאה במיוחד מניו יורק, עם
האשה הבלגית שהסתירה אותה בימי ה
מלחמה. שתי הישישות צמדות זו מול
זו, אילשות מתרגשות ואחוזות ידי.
המצלמה מתרחקת לרגע ארוך ובהדר על
שני הזוגות הידים הלפחות זו בזו כמו
היו גוף אחד.